

יום ג', י"ד בכסלו תשס"ז (05 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מענייני פרשת השבוע של שבת שעברה, פרשת "ויצא"...

יעקב אבינו, אחרי קבלת הברכות מאביו, בורח מפני עשיו אחיו, המבקש להורגו. בבריחתו, מגיע יעקב לחרן שבפדן-ארם, שם הוא פוגש את רחל, בת-דודתו, ליד הבאר. יעקב נכנס לבית דודו לבן, ועובד במשך 7 שנים עבור הזכות להתחתן עם רחל. יום החתונה סוף סוף מגיע, ויעקב עומד עם כלתו מתחת לחופה. אבל אז, מספרת התורה, **"ויהי בבוקר והנה היא לאה...!"** בבוקר אחרי החתונה, מגלה יעקב שחמיו רימה אותו. הכלה שעמדה איתו מתחת לחופה לא היתה בחירת לבו, אלא אחותה הגדולה – לאה. **איך ייתכן** שרק בבוקר יעקב גילה שהוא עם לאה ולא עם רחל? איך הוא לא עלה על זה מיד? אומר רש"י: ויהי בבוקר והנה היא לאה – **"אבל בלילה לא היתה לאה, לפי שמסר יעקב סימנים לרחל, וכשראתה רחל שמכניסים לו את לאה אמרה – עכשיו תיפלים (תתבייש) אחותי. עמדה ומסרה לה אותם סימנים."**

מה היו אותם סימנים, מה היה אותו קוד סודי אותו מסר יעקב לרחל?
פירוש קדמון [דעת זקנים מבעלי התוספות] אומר שהסימן היה 3 עניינים: **"חלה, נידה והדלקת הנר"**. שלושת הדברים הללו הם היו הקוד הסודי, סימן ההיכר שבין יעקב לרחל. מדוע בחר יעקב ב-3 עניינים אלה? מה משמעותם, ומה חשיבותם?
יעקב לא רצה סתם להמציא קוד, הוא רצה להעביר מסר לאשתו לעתיד. הוא רצה להגדיר לאשתו מה תפקידה בתור אם בישראל, אם שעתידה להוליד משבטי ישראל. אומר לה יעקב, 'התפקיד שלך הוא בשלשה עניינים: "חלה, נידה והדלקת הנר". [ראשי תיבות חנ"ה] מה הכוונה? מה פשר עניינים אלה? מה אומר כאן יעקב?

נתחיל דווקא מהסוף – הגמרא אומרת [מסכת נידה ל:]: שהעובר במעי אמו לומד תורה מפי מלאך, ויש **נר** שדולק מעל ראשו. לפני שהתינוק יוצא לאוויר העולם, הכל ברור לו, הוא יודע מה טוב ומה רע, מה אמת ומה שקר, מי הם חבריו ומי איביו. כשהוא נולד, הוא מוצא עצמו מבולבל. הוא מוצא עצמו בעולם השקר, קשה לו כבר להבחין בין טוב לרע, והרבה אנשים שחשב שהם חבריו, מפנים לו את גבם דווקא כשהוא צריך אותם ביותר!
תפקידה של האמא היא הדלקת הנר, להדליק עבור ילדה את הנר שדלק לפני שנולד. היא צריכה להיות זו שתחנך, תדריך ותלמד אותו איך להסתדר בעולם הזה, למרות כל השקר שבו. איך עושים זאת? לכך נועדו הסימנים הבאים.

האמא צריכה לשמור על ילדה מההשפעות השליליות אליהם עשוי בנה להיחשף. היא צריכה לשמור על הטוהר של בנה על מנת שיוכל לגדול בדרך ישרה. לשם כך, היא צריכה לדעת את סוד **"הפרשת החלה"**. כשמכניס בצק, ההלכה מחייבת הפרשת חלק קטן ממנה עבור הכהנים – מצווה זו נקראת "הפרשת חלה". (בימינו, חלק זה נשרף ואינו נאכל.) מצווה זו היא חלק ממכלול שלם של "הלכות כשרות" של הבית היהודי. התורה מלמדת אותנו שאכילת אוכל שאינו כשר גורמת נזק רוחני לנשמת האדם. כל אמא שרוצה לשמור על נשמת בנה צריכה להיזהר ולהקפיד על מצוות "הפרשת חלה" ושאר הלכות כשרות, לדעת מה מותר ומה אסור להגיש לילד. ולא רק בנוגע לאוכל גשמי, אלא

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, **ולשלומם של כל חיילי צה"ל**

יום ג', י"ד בכסלו תשס"ז (05 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

גם מאיזה "מזון רוחני" אני מפריש את ילדי. אסור שהוא ייחשף לערכים ותמונות שאינם הולמות.

הסימן ה-3 הוא "**נידה**". כעדוע, בבית היהודי יש הלכות של "טהרת המשפחה". יש זמנים שמותר לבני הזוג להיות יחד, ויש זמנים בהם הם אסורים. אחריות האשה היא לשמור על טהרתה ובכך לדאוג ל"טהרת המשפחה". ולענייננו, רק אם האמא תשמור על רמת טהרה ומוסריות גבוהה, רק אם היא באישיותה תהווה **מודל לחיקוי**, רק אז היא תוכל להשפיע ולהעביר מסרים לילדיה.

יעקב, עוד לפני נישואיו, מגדיר לאשתו לעתיד את תפקידה ואת הדרך בה עליה למלא תפקיד זה. דברים אלה נכונים היום כמו שהיו אז, לגבי כל הורה, מחנך ומפקד.
[בתודה ובהוקרה לרב זאב רונס, רב הבסיס 'שבטה']

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל